

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: komisař por. Ing. Bc. P. N.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalovanému: Policejní prezident Policie České republiky**, sídlem Strojnická 27, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.6.2012, č.j. PPR-8325-4/ČJ-2012-99KP,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11.6.2012, č.j. PPR-8325-4/ČJ-2012-99KP, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ředitele Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 5.3.2012, č. TP-71/2012, kterým byl žalobce zproštěn výkonu služby podle § 40 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), pro důvodné podezření ze spáchání přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „trestní zákoník“), a zločinu přijetí úplatku dle § 331 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. b) trestního zákoníku, pro které policejní orgán Generální inspekce policejních sborů, 13. oddělení Ústí nad Labem, zahájil dne 13.1.2012 pod č.j. GI-TC-67-2/2012 trestní stíhání žalobce, neboť jeho ponechání ve službě by ohrožovalo důležitý zájem služby, protože uvedené jednání vážným způsobem poškozují důvěryhodnost příslušníka na veřejnosti a tím i plnění úkolů Policie ČR. Dále byla nařazena žalobci podle § 40 odst. 3 zákona o služebním poměru dosažitelnost v rozsahu oznámit služebními funkcionáři jiné místo pobytu při déle trvajícím opuštění místa pobytu a současně bylo podle

§ 124 odst. 6 zákona o služebním poměru stanoveno, že od dne zproštění výkonu služby po jeho dobu náleží žalobci služební příjem ve výši 50% průměrného služebního příjmu.

V žalobě konstatoval, že nebyly splněny podmínky, pro které by mohl být zproštěn výkonu služby podle § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru. I za předpokladu, že by podezření ze spáchání trestného činu bylo ve smyslu ustanovení § 160 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád (dále jen „trestní řád“), formálně důvodné, tedy že by toto podezření právně správně v tomto případě postačovalo k zahájení trestního stíhání, neznamená tato skutečnost bez dalšího, že příslušník je důvodně podezřelý ze spáchání trestného činu ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru. Mezi důvodným podezřením ze spáchání trestného činu pro účely trestního řízení a důvodným podezřením ze spáchání trestného činu podle zákona o služebním poměru je kvalitativně výrazný rozdíl. Kdyby totiž takového obsahového a kvalitativního rozdílu nebylo, pak by zákonodárce v ustanovení § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru uvedl jako důvod zproštění služby již zahájení trestního stíhání. Spisový materiál však neobsahuje nic, co by skutečně důvodné podezření ze spáchání trestného činu dotčeným příslušníkem odůvodňovalo. Skutkové jednání se opírá pouze o tvrzení jedné „domnělé poškozené“, která měla mnoho motivů ke křivému obvinění žalobce. Údajně poškozená byla již několikrát prověřována policií pro možnou účast na trestně relevantním jednání, naposledy právě předtím, než obvinila žalobce. Ke skutku přitom mělo dle jejího tvrzení dojít několik měsíců předtím, než učinila „oznámení.“ S tvrzením o údajném požadování úplatného plnění ze strany policisty přišla až v okamžiku, kdy jí bezprostředně hrozilo trestní stíhání pro činy, které měla spáchat. Navíc tak učinila „pod dojmem“ případů zveřejněných v rozhodné době, kdy v médiích byly prezentovány případy policistů, kteří měli údajně vydírat podnikatele požadováním různých finančních obnosů. Je evidentní, že měla zájem zneužít jiné případy ke svému prospěchu. Je známá i obvyklost takového jednání podezřelých, kteří se snaží bránit svému trestnímu stíhání. Bylo by absurdní věřit tomu, co na svou obranu tvrdí pachatel trestného činu. Stavět policistu a jeho tvrzení na roveň tvrzení podezřelého nebo dokonce nad, je extrémně společensky nebezpečné. Žalobce tvrdil, že jeho výkon služby neohrožuje důležitý zájem služby a ani neohrožuje průběh prošetřování jeho jednání. Důležitým zájmem služby nelze rozumět cokoli, ale právě jen zájem na tom, aby příslušníci policie v daném místě a v dané době mohli vykonávat službu. Podezření ze spáchání trestně relevantního jednání žádný konkrétní zájem služby neohrožuje a ani ohrožovat nemůže. Trestně relevantní činnost poškozené se nevyšetřuje u útvaru policie, na kterém žalobce slouží. Stejně tak se nejedná o nějakou mediální záležitost, která by znevažovala obecně práci policie. V daném případě je porušována presumpce neviny. Pouhá obava služebních funkcionářů, že by jim mohlo být ze strany nadřízených předestíráno, že nepostupují dosti razantně proti podezřelým z korupce, není důležitým zájmem služby. Ani průběh prošetřování jednání žalobce není a nemůže být ohrožen, neboť věc není vyšetřována v místě služby ani policejním útvarem, kde je žalobce služebně zařazen, ale Generální inspekci bezpečnostních sborů.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Odkázal na odbornou literaturu, z níž vyplývá, že smyslem institutu zproštění výkonu služby je nejen ochrana zájmů bezpečnostního sboru, ale i zájmů občanů v případě, že je příslušník podezřelý ze spáchání protiprávního jednání. Spisový materiál obsahuje usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 13.1.2012. Důvodné podezření ze spáchání trestného činu vyplývá právě z tohoto usnesení, které je nezávislé na vůli služebních funkcionářů. V daném případě je současně podstatné, že trestní stíhání bylo zahájeno pro skutky spáchané v souvislosti s výkonem služby žalobce. Za

situace, kdy zákon výslovně vyžaduje pouze důvodné podezření, není porušena presumpce neviny. Žalobcův služební poměr trvá, a pokud se neprokáže v trestním řízení žalobcova vina, žalobci bude doplacena část služebního příjmu, o kterou v důsledku zproštění výkonu služby přišel. Rovněž ohrožení důležitého zájmu služby je napadeným rozhodnutím vysvětleno. Žalobce je zařazen jako komisař územního odboru Teplice, oddělení hospodářské kriminality, a z titulu svého služebního zařazení je orgánem činným v trestním řízení v případech, které jsou mu přidělovány. Za daných okolností by ponechání žalobce ve službě mohlo zpochybnit jím vedené trestní řízení. Právě ve spojení žalobcova zařazení a trestných činů uvedených v usnesení o zahájení trestního stíhání je nutné spatřovat ohrožení zájmů občanů i bezpečnostního sboru.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s.ř.s.“) bez jednání, neboť žalobce a žalovaný se po řádném poučení, že mohou vyslovit souhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s.. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Žalovaný postoupil soudu správní spis, z něhož soud zjistil tyto podstatné okolnosti. Usnesením Generální inspekce bezpečnostních sborů, 13. oddělení – Ústí nad Labem, ze dne 13.1.2012, GI-TC-67-2/2012, bylo podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájeno trestní stíhání žalobce jako obviněného ze spáchání zločinu přijetí úplatku podle § 331 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. b) trestního zákoníku a přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, kterých se měl dopustit tím, že dne 3.5.2011 v dopolední době poblíž Zimního stadionu v Teplicích žádal po Š. S. úplatek ve výši 25 000,- Kč za to, že jí ukáže policejní spis, ve kterém je na ni jako na zástupce realitní společnosti Balticflora Company s.r.o. podáno trestní oznámení ze strany V. W., ve věci prodeje nemovitosti v obci Vranovice, okr. Příbram, poté jí ve vozidle tento spis předložil k nahlédnutí s tím, aby se do písemností podívala a sdělil jí, že ještě v ten den udělá její výslech, aby se to mohlo „smáznout ze stolu“, načež ji na Službě kriminální policie a vyšetřování Územního odboru Policie ČR v Teplicích téhož dne v odpolední době v rámci výkonu služby skutečně vyslechl na Úřední záznam o podaném vysvětlení podle § 158 odst. 5 trestního řádu pod č.j. KRPU-34960-3/ČJ-2011-040981 a to na dožádání policejního orgánu SKPaV ÚO Policie ČR Příbram, kdy tohoto jednání se jmenovaný policista dopustil jako úřední osoba. Toto usnesení nabylo právní moci dne 24.1.2012.

Podle § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru příslušník musí být zproštěn výkonu služby na dobu, po kterou je důvodně podezřelý ze spáchání trestného činu, kázeňského přestupku nebo jednání, které má znaky přestupku nebo jiného správního deliktu, jestliže by jeho ponechání ve výkonu služby ohrožovalo důležitý zájem služby nebo průběh prošetřování jeho jednání.

Podle ustanovení § 160 odst. 1 věta první trestního řádu nasvědčují-li prověřováním podle § 158 zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného.

Podle § 201 odst. 1 zákona o služebním poměru se za důležitý zájem služby považuje zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru.

Podle § 180 odst. 5 zákona o služebním poměru vyskytne-li se v řízení otázka, o které již bylo pravomocně rozhodnuto příslušným orgánem, je služební funkcionář rozhodnutím vázán. Jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, která nepřísluší služebnímu funkcionáři rozhodnout a která dosud nebyla pravomocně vyřešena, služební funkcionář může dát příslušnému orgánu podnět k zahájení řízení o dané otázce nebo si o ní může učinit úsudek. Služební funkcionář si nemůže učinit úsudek o osobním stavu příslušníka a o tom, zda byl spáchán trestný čin a kdo za něj odpovídá. Probíhá-li před příslušným orgánem řízení o předběžné otázce, vyčká služební funkcionář jeho výsledku.

Žalobce namítl, že v jeho případě nebyly naplněny podmínky ustanovení § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru pro zproštění služby a že mezi důvodným podezřením ze spáchání trestného činu pro účely trestního řízení a pro účely zproštění výkonu služby je rozdíl. Soud se s tímto tvrzením neztotožňuje. Z ustanovení § 160 odst. 1 trestního řádu mimo jiné vyplývá, že je to policejní orgán, který rozhoduje o tom, že jsou zde takové skutečnosti, které zakládají důvodné podezření ze spáchání trestného činu. V dané věci je nesporné, že bylo pravomocným rozhodnutím policejního orgánu (Generální inspekci bezpečnostních sborů) rozhodnuto o tom, že jsou zde právě takové skutečnosti. S odkazem na jednotu výkladu právního řádu (viz rozhodnutí NSS ze dne 26.10.2005, 2 Afs 81/2004, www.nssoud.cz) lze konstatovat, že zde není žádný zákonem vymezený ani jiný důvod pro odlišný výklad pojmu „důvodné podezření ze spáchání trestného činu“ uvedený v zákoně o služebním poměru, než jak je vymezen v trestním řádu. Důvodným podezřením ze spáchání trestného činu v ustanovení § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru je důvodné podezření ze spáchání trestného činu podle trestního řádu, jež nachází svůj formálně vyjádřený odraz v rozhodnutí o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 trestního řádu. Tímto rozhodnutím je pak služební funkcionář rozhodující o zproštění výkonu služby podle § 180 odst. 5 věta první zákona o služebním poměru vázán. V daném případě nelze aplikovat ustanovení § 180 odst. 5 věta třetí služebního zákona, neboť o tom, zda byl spáchán trestný čin, rozhoduje jedině soud (čl. 40 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). V daném případě tak správní orgán I. stupně nečinil úsudek, zda byl spáchán trestný čin.

V daném případě byla tedy nepochybně splněna první podmínka, a to formální existence důvodného podezření ze spáchání trestného činu žalobcem, neboť bylo vydáno shora uvedené usnesení o zahájení trestního stíhání. Argumenty žalobce směřující k účelovosti a nepravdivosti jeho obvinění Š. S. jsou hodnoceny v rámci úvah orgánu činného v trestním řízení o zahájení trestního stíhání, nemohou však být hodnoceny služebním

funkcionářem při úvahách o zproštění výkonu služby. Pokud i přes tato tvrzení bylo trestní stíhání zahájeno, nemá žalovaný ani správní orgán I. stupně kompetenci k přezkumu správnosti rozhodnutí o zahájení trestního stíhání. Tu má v daném případě pouze státní zástupce [srov. § 174 odst. 2 písm. e) trestního řádu].

Následná správní úvaha služebního funkcionáře o tom, zda má být příslušník zproštěn výkonu služby, spočívá ve zvážení, zda by ponechání příslušníka ve výkonu služby ohrožovalo důležitý zájem služby nebo průběh prošetřování jeho jednání (§ 201 odst. 1 zákona o služebním poměru). Z toho je patrné, že trestní stíhání příslušníka neznamena bez dalšího zproštění výkonu funkce. Správní uvážení služebního funkcionáře v daném případě poskytuje možnost zhodnotit, zda by byl ohrožen zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů či průběh prošetřování jednání příslušníka, jestliže by nebyl podezřelý příslušník dočasně zproštěn funkce. Obecně lze konstatovat, že jistě není nutno přistupovat ke zproštění výkonu služby v případě trestního stíhání příslušníka pro nedbalostní trestný čin, jenž nemá souvislost s výkonem jeho funkce.

V daném případě bylo zhodnoceno, že by žalobce nemohl vykonávat svou funkci orgánu činného v trestním řízení tak, aby její výkon obstál před veřejností. Soud zhodnotil správní úvahu správního orgánu I. stupně a žalovaného jako dostatečnou a v souladu se zákonem. Zákon o služebním poměru požaduje od příslušníka nejen odborné či zdravotní předpoklady pro výkon služby, ale klade zvýšený důraz na bezúhonnost příslušníka a jeho osobnostní způsobilost [srov. § 13 odst. 1 písm. e), § 14, § 15 odst. 3 zákona o služebním poměru]. Těmito požadavky se projevuje veřejný zájem na tom, že službu v bezpečnostních sborech vykonává osoba určitých osobnostních a morálních kvalit. O to více tento závěr platí, jedná-li se o příslušníka vykonávajícího funkci orgánu činného v trestním řízení. Osoba, která by tyto nároky nesplňovala, ať už by to bylo více či méně veřejnosti známo, by podřývala důvěru v objektivní výkon státní moci jí svěřené. V daném případě byl žalobce obviněn ze spáchání úmyslných trestných činů vztahujících se přímo k výkonu jeho služby, a je v daném případě zcela na místě, aby po dobu trestního stíhání nevykonával funkci orgánu činného v trestním řízení, neboť by byla značně při výkonu jeho služby snížena jeho důvěryhodnost, stejně jako důvěryhodnost policie jako celku.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 12. května 2014

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovaová